

ਜਿਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ 12 ਜੂਨ, 1958 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1)(ਕੇ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

"ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ।

ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਲਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਉਲਟ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।"

ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਲਾਟ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੇਦਾਰ, ਭਾਵ, ਮੁਦਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਪਰਿਸਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। "

ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਡੀਆਈ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ

ਵੈਨ ਮੋਹਨ ਲਾਈ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ - ; ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਫੈਸਲੇ, ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੀਜ਼ * ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 13(I)(k) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੈਜ਼ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਦੋ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ, ਮੈਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰਾ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 12 ਜੂਨ, 1958 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਪਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਲਦੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ 17 ਜੂਨ, 1958 ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਣ ਲਈ 4 ਜੁਲਾਈ ਅਤੇ 2 ਅਗਸਤ, 1958 ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਪੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀ

ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਨਮੋਹਨ ਲਾਲ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਬੀ.ਡੀ. ਐਪਟਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 22 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਸਤੰਬਰ, 1958, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ " ਫਾਈਲ {ਅਪੀਲੇਟ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗਈ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਪੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਜਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕਾਪੀਆਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਸ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੂਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਪੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਐਪ ਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿੱਚ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ * ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਉਚਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਜੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

ਦੋ ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੂ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ 1949 ਤੋਂ 1958 ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 13(1)(ਕੇ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਮਨ ਮੋਹਨ ਲਾਇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ। ਸਿਵਲ ਬੀ. ਡੀ. ਗੁਪਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਹੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਵਿਆਖਿਆ IV, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੜ੍ਹੋ-

"ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਿਛਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ 9(I)(i) ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਲਈ ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ. ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਹ ਸੀ. ਡੀਲਿੰਗ

ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਮਨਮੋਹਨ ਲਾਲ ਨੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੀ.ਯੂ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਫਾਲਸੋ ' ਸੀਜੇ - ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੌਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ! ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੱਥ ਦੇ ਇੱਕੋ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ।

ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਤੇ, ਚੌਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੇਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ, 'ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਅਧਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਕੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹਾਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਨੂੰਨ ਉਸਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਆਧਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ 'ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ' ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (I) (ਕੇ) ਅਤੇ 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਕੇ) ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨਮੋਹਨ ਲਾਈ ਪਿਛਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਬੀ ' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਡੀ. ^ਗੁਪਤਾ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ---- : ਕੀ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਸੀਜੇ

ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ। ^ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਚੌ. ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਲਛਮੀ ਨਰਾਇਣ (1), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਤਭੇਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੀਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੈਸ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ

ਟਿੱਪਣੀ ਵਿੱਚ ਚਿਤਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਉਟ ਕੇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਹਵਾਲੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 13 ਵਿਚ 'ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਆਪਣੇ ਗਿਰਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਛੁਡਾਏ ਬਿਨਾਂ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ

(1) 10 ਅਵਧ ਕੇਸ 145. -

(2) ਮੌਜੂਦਾ ਪੂਰਵ ਮੌਰਗੇਜ। ਫਿਰ ਉਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਲੈ ਆਇਆ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਮੋਹਨ ਲਾਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਬੀ ਡੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਪਿਛਲੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ-

ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗੇਜ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਾਲਸ਼ੋ > ਸੀ ਜੇ ਦੂਜਾ! ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ *res judicata* ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਕੇਸ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ, ਜੋ ਕਿ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸੈੱਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਦੋ ਆਧਾਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੂਟ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਚੌਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਚਨਾਤਮਕ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ) ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ। ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਰੀਮਤੀ. ਉਮਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਹੈ ਚੋਪੜਾ (2)।

ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਤੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਲੰਮੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਈ ਸੀ।

(3) 1960 PLR 460।

ਮਨਮੋਹਨ ਲਾਈ ਉਸ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਫੈਸ਼ੋ, ਸੀਜੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ, ਸ਼ਰੀਮਤੀ. ਉਮਾ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ 1956 ਵਿੱਚ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਤੋਂ ਅਹਾਤਾ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਾਲ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 13(I)(ਲ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ, ਜਸ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਰਾਏ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਏ ਸਨ। k) 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੇ 1943 ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਸੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅਤੇ 1950, ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਪੜਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13(I)(k) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ:-

“ਸ਼ਰੀਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਯੋਗੇਸ਼ਵਰ ਦਿਆਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਰੋਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ. ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਮਨ ਮ ° ਹਨ ਲਾਲ ਦਲੀਲ ਇੱਕ B 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। d. ਗੁਪਤਾ ਗਲਤ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਗਲਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ, ਧਾਰਾ (k) ਪ੍ਰੋਵਿਸੋ ਤੋਂ ਸਕਿੰਟ ਤੱਕ

ਐਕਟ ਦੇ 13(1) ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਸੁਧਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਪਾਬੰਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਸ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੈ। ਟ੍ਰੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ (ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਪਰਿਸਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ) ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਕੇ) ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। - ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੁਆਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮਨਮੋਹਨ ਲਾਈ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਕੀ $bd \wedge$ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਦਿਰਸ਼ਟੀਕੋਣ $oi Ch \circ Pra > J$ - ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਲਈ ਫਾਲਸ਼ੋ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ, ਧਾਰਾ (ਕੇ) ਦਾ ਵੀ ਲਾਭ। ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਸ. ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਚੋਪੜਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਤੋਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਿੰਦੂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ 1942 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਗਿਆਨ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ 1949 ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਭਾਵ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13 (i) (ਕੇ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਖੋਜ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੋਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਪੜਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖੋ। ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਫਿੱਟ ਕੇਸ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ |

ਮੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ (ਅਨੁਵਾਦਕ)